

ת"פ 9625/07 - מדינת ישראל נגד אהרון טורוביץ'

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 9625-07 מדינת ישראל נ' סער ואח'

בפני כבוד השופט עמי קובו
בעניין: המאשימה

מדינת ישראל
באמצעות רשות התחרות הכלכלית
ע"י עוה"ד עופר מעוז, הדס ינוגרד הבר,
ובאמצעות פרקליטות המדינה, המחלקה
הכלכלית
ע"י עוה"ד בן עמי כהן וכוכבת קדרון

נגד

הנאשם
3. אהרון טורוביץ'
ע"י עוה"ד קרן פסח ומיטל הלפרן

גזר דין בעניינו של הנאשם 3

רקע

1. הנאשם 3 (להלן: **הנאשם**) הורשע בהתאם להודאות בעובדות כתוב האישום המתוקן בעבירות כדלקמן:

באיושם הראשון

א. **צד להסדר כובל בנסיבות מחמירות (שתי עבירות), לפי סעיף 47(א)(1) בצוירוף סעיפים 47א, 47א(2), 47א(4), 4, 2(א), 2(ב)(1), 2(ב)(3), ו- 2(ב)(4) לחוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח - 1988 (להלן: חוק התחרות)**

ב. **קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 415 סיפה לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).**

באיושם השני

ג. **סיווע למתן שוחד, עבירה לפי סעיף 291 בצוירוף סעיף 31 לחוק העונשין.**

2. על פי המתואר בעובדות כתוב האישום המתוקן, הנאשם שימש בתקופה הרלוונטית כמנהל מחלקה פולין בחברת אקדמי טרול בע"מ ולאחר מכן בחברת אקדמי טרול (2013) בע"מ. על פי האישום הראשוני, ביום עמוד 1

21.12.09 פרסם משרד החינוך מכרז להקמת מאגר ספקים וזכיינות לארגון וביצוע של שירות הטסה וקרקע של משלחות תלמידים ונורער למסע לפולין (להלן: **מכרז 2010**). החל מהמחצית הראשונה של שנת 2010, לאחר קביעת הזכים במרץ 2010 ועד לפתיחת החקירה הכלולית, היו הנאים, מנכ"ל חברת אקדמי טרול, ושתי חברות נוספות - מנכ"ליהן ומנהלי מחלקה פולין בהן (הנאים 1-2), צדדים להסדר כובל לפיו שלוש חברות ימנעו מלהתחרות על משלחות עצמאיות שאחת מהן ארגנה וביצעה (לקוחות קיימים).

בנוסף לכך בשנת 2010 היו הנאים, חברת אקדמי טרול ומנכ"לה וכן חברת נסافت (דיזנזהוז) ומנכ"לה צדדים להסדר כובל לפיו שתי חברות ימנעו מלהתחרות על משלחות עצמאיות שאחת מהן ארגנה וביצעה (לקוחות קיימים).

הצדדים להסדרים אלה פעלו בהתאם להסדרים המתוארים ונמנעו מתחרות זה זהה על לקוחות קיימים למעט במקרים חריגים ובמקרים שבהם בית ספר הביע מפורשות עניין בפני מי מהצדדים לעבוד עם זכיית אחרת. לצורך גיבוש וישום ההסדרים וישוב מחלוקת אגב היישום, קיימו הצדדים מגעים באמצעות שיחות טלפון, הודעות, פגישות ותאモ הצעות Gibbs לבתי ספר. לאחר גיבוש ההסדרים וזכיות אקדמי טרול במרכזי, הציג הנאים מצגים כוזבים ולא גילה לגרמים הקשורים בהוצאת המשלחות לפולין על אודוטה ההסדרים. בעקבות המציג הכווצב נחלה דעתו של משרד החינוך לגבי המשך זכיותם של הצדדים להסדרים לארגון וביצוע משלחות במסגרת מכרז 2010.

בתקופה שבין שליחי שנה 2014 ועד לראשית חודש ינואר 2016 ישם ההסדר בין אקדמי טרול לחברת הלל היה במידה פחותה על רകע החשד שהtauור על ידי הנאים 1 ומנכ"ל חברת הלל שסבירו לחברת אקדמי טרול הפרה את ההסדר ביניהם. על רקע הפגיעה ביחסים ביניהן פעל הנאים כדי לפיס את הנאים 1 ולתקן את היחסים בין חברת אקדמי טרול לחברת הלל. ההסדר בין שתי חברות שב על כנו בתחילת חודש ינואר 16' ונמשך עד לפרוץ החקירה הכלולית.

הנאים בהיותו מנהל עסקים, היה צד להסדרים כוביל לפיהם הגבילו עצם הצדדים להסדרים באופן העולם למנוע או להפחית את התחרות בעסקים. ההסדרים שליהם היה הנאים צד, נעשו בנסיבות מחמירות לנוכח חלוקם ומעמדם של הצדדים להסדרים בעקבות בני נוער לפולין, פרק הזמן שבו התקיימו ההסדרים, הפגיעה במנגנון הציבורי, מספר הנפגעים הפוטנציאליים, אופיו המוציאר וסיום ההסדר אך בשל פתיחת החקירה הכלולית.

הנאים קיבל במרמה את הנחת דעתו של משרד החינוך לגבי המשך זכיותם של הצדדים להסדרים ואת האפשרות להמשיך ולבצע משלחות מתוקף בחירותם במכרז 2010. הנسبות המחרירות הן משך התקופה בה הוצגו המציגים הכווצים, מספר הנפגעים הפוטנציאלים הרבים, השיטויות בمعاملיהם, אופיו המוציאר והפגיעה במנגנון הציבורי.

על פי האישום השני, במהלך פגישה שהתקיימה בין מנהל קבועות פולין לחברת אקדמי טרול (בתפקיד החל משנת 2014) לבן מפקח משרד החינוך שעסוק בתחום המסעות לפולין ומנהל תחום פולין בתאגיד שספק שירות לציבור שתפקידו לשbez מועדי הנסיעות לפולין, ובהתאם להנחיית מנכ"ל אקדמי טרול, ביקש מנהל קבועות פולין לחברת מנהלת תחום פולין בתאגיד לשbez את המשלחות בהתאם לבקשת חברת אקדמי טרול, ומסר לה כי החברה תעניק לה נסיעה בחינם למסע לפולין כמלואה. במהלך הפגישה התקשרו שניים לנאים כדי להחליט על שיבוץ משלחות החברה. מנהלת תחום פולין בתאגיד שריםינה עברו משלחות חברת אקדמי טרול מועדים בהתאם בקשתם. הנאים סייעו לחברת אקדמי טרול במתן ההתבה למנהל תחום פולין בתאגיד, וזה קיבל מאקדמי טרול הנחה בסך לפחות ש"ח בגין השתתפותה במשלחת לפולין.

בمعنىו אלה, סייע הנאים לממן שוחד שנitin ביודען על ידי חברת אקדמי טרול לעובדת תאגיד שספק שירות לציבור بعد פעולה הקשורה בתפקידו.

כמו כן יוכסו לנאים בכתב האישום עובדות המתיחסות למכרז שפרסם אגף החינוך ברמת גן למשלחת מאוחצת של כל

בתי הספר בעיר לפולין, הקשר שקיים הנאשם עם סגן המנהל אגף החינוך עיריית רמת גן זכיותה של חב' אקדמי טרועל במרכזה, ואולם אין מדובר בעבירה שיווסה לנאים.

3. הצדדים הגיעו להסדר טיעון, לאחר הליך גישור, לפיו הנאשם יהודה והורשע בכתב האישום המתוקן. על פי הסדר הטיעון הצדדים עתרו במשפטם להטיל על הנאשם עונש של שבעה וחצי חודשים מאסר בפועל, קנס בסך 55,000 ₪ אשר ישולם ב-20 תשלום שווים ומאסר על תנאי למשך 12 חודשים לבסוף עבורה על חוק תחרות הכלכלית למשך שלוש שנים. ההסדר כלל הסכמה לגבי עיכוב ביצוע עונש המאסר לצורך שיקומו הרפואי של הנאשם.

עוד הוסכם כי הנאשם הוא בן לניצולי שואה אשר ראה בהוצאה משלחות לפולין כלוחות עברו וכי הוא פעל במשך עשרות שנים במטרה לקדם מפעלו זה.

טיעוני הצדדים

4. ב"כ המאשימה, עוה"ד עופר מעוז, הדס ינוגרד הבר, בן עמי כהן וכוכבת קלדרון, טוענו כי קיימת חשיבות רבה בגין התאום שנערך למשלחות בני הנעור לפולין. מדובר על החינוך למורשת זיכרון השואה, והקרתל שנעשה הוא בתחום מאד רגש. התקיים הסדר שנמשך למשך חמיש שנים בין החברות הגדולות בשוק, הסדר שIOSM באופן נרחב מאד על גbm של הורים ותלמידים. נגרמה פגיעה ציבורית קשה בהסדר שעבד בכל הארץ ביחס לכל המשלחות במשך פרק זמן ממושך. בית המשפט העליון שב והציג כי הענישה בעבירות של הסדר כובל היא מאסר של ממש. הענישה הינה הונגה בעבירות סיוע לשודר היא של מספר חודשים מאסר לנשיאה בעבודות שירות, כאשר מדובר בסכומים נמוכים, בדומה למקורה הנוכחי.

בהתייחס לענישה הינה את ולחומרת מעשי הנאשם, מדובר בעונש מכל הן ברכיב המאסר והן ברכיב הקנס ואולם קיימות נסיבות חריגות במקורה זה אשר מצדיקות אישור הסדר הטיעון: הנאשם אדם מבוגר בן 71 ומצבו הרפואי אינו תקין. זמן רב שהנאשם מרותק למיטתו, חלק מהזמן מואשפץ בבית החולים, עקב זהום חמור שנגרם לו בעקבות ניתוח שUber. נסיבות אלה עשויות להביא לפגיעה משמעותית בנאים בהתאם לסעיף 40א(1) לחוק העונשין. הסדר הטיעון מאפשר לנאים להשתקם מצבו הרפואי קודם לנשיאת העונש. הנאשם היה למעשה כלוא בביתו במהלך השנה וחצי האחרונות בשל מצבו הרפואי ולכן לשילוט חירוטו יש משמעות גדולה יותר עבورو.

למצבו הרפואי של הנאשם שלולכה נוספת והוא שמצו בו רפואי לא אפשר את התקדמות ההליך המשפטי ואת סיום פרשת התביעה. מיד לאחר שהזגג הסדר הטיעון התיתרו העדים הנוספים ותמה פרשת התביעה. במשך שנה וחצי המשפט התנהל באיטיות, וזאת בשל מצבו הרפואי של הנאשם, דבר שפגע באחריות המאשימה להתנהל באופן מהיר ותכליתי. לפיכך, הסדר הטיעון עם הנאשם טרם לקידום ניהול התקיק בעניינים של הנאים האחרים.

בתיק בו כל הנאים עמדו על כפירתם, וההליך התנהל במשך תקופה ממושכת, נטילת אחריות של אחד הנאים מהוועיר אוירוע משמעותי ויש בכך ציבורו רב. הנאשם הוא הראשון בפרשה שנטל אחריות למשעו והגיע להסדר טיעון, דבר אשר מצדיק הקלה בעונשו.

המאשימה עתרה לקבל את הסדר הטיעון והדגישה את הצורך בהקללה בעונשו בשל החשיבות לקדם את המשך ניהול התקיק.

5. ב"כ הנאשם, עוה"ד קרן פסח ומיטל הלפמן, טוענו כי מעשיו של הנאשם לא גרמו לפגיעה מבחינת עלות המשע לפולין, אך שלא נגרם נזק לתלמידים ולהורייהם.

מדובר בנאשם בן 71, נשוי, אב וסב לנכדים. הוריו ילידי פולין, ניצולי שואה שכטב בני משפחתם נספו במחנות ריכוז. הם נפגשו לאחר המלחמה ועליהם ייחדי לישראל. אביו של הנאשם בן 97 והנאשם סועד אותו.

הנאשם שירת שירות צבאי מלא, ובשירות מילואים עסוק בהכשרת מורות חילות וזאת עד לגיל 51. הוא למד עבודה סוציאלית ועבד במשך 22 שנים בנוער העובך והלומד. במסגרת זו טיפול בבעלי הספר שהוקמו על ידי התנועה עברו בני נוער שנפלטו ממסגרות אחרות.

בשנת 1998 החל לעבוד בחברת אקדמי כמנהל מחלקת פולין עד לפירשתו למלאות בשנת 2019. עיסוקו במסעות בני נוער לפולין נבע מתחום שליחות כדור שני לניצולי שואה והחשיבות הרבה אותה ייחס להנחלת תודעת השואה בקרב בני נוער. היה לו חשוב שהמסעות יהיו משמעותיים עבור המשתתפים ומהטעם זהה העדיף פעמים רבות להשית על החברה הוצאות גבוהות מעבר לתקציב המקורי. הנאשם קיבל עבור עבודתו שכר קבוע, ולא היה לו שום רווח אישי כתוצאה מההסדרים הכספיים.

הנאשם חלה בסרטן והחלים זמן קצר טרם פרוץ החקירה הגלוי, שיתף פעולה בחקירותיו פרט לחקירה הראשונה כיון שחש לא בטוב, הודה, נטל אחריות למשיעיו ועזר לחשוף את הפרשה. מאז חודש פברואר 22' נבצר מהנאשם להתייצב לדינום, ביום הוא בתקופת שיקום בשל סיבוכים מניטוח שעbara.

לפיך, עטרה ההגנה לקבל את הסדר הטיעון.

6. הנאשם בדבריו לעונש אמר כי הוא נוטל אחריות למשיעיו ו מביע חרטה.

דין והכרעה

7. לאחר שבחנתי את טיעוני הצדדים, סבורני כי הסדר הטיעון אמן מקל עם הנאשם, אך יש לבבדו. עונשו של הנאשם, אשר הצדדים הסכימו לעתור לו במשפטם במסגרת הליך הגישור, מאزن כראוי בין השיקולים השונים, וזאת על אף שמדובר בענישה מקלה הן ברכיב המאסר בפועל והן ברכיב הקנס, כאמור להלן:

mach gisa, netti datti lochomeret ha'me'ashim sh'vehem horushu hana'im, bat'hom ha'usuk ba'natzhat zikaron ha'shoah v'hanchalato libni hanouar, sh'he'au be'u'l chisvot chinocit v'zivurit raba ud maoz. Medobar ba'sder cobel asher namsar ul panim m'spar shanim, bo'zav ba'open shittiy v'vihikf' meshmu'ot. Komtavor b'kabbat ha'iyyos hamto'ken, hana'im, b'masgurat halik'ha tefkidu cm'nahal m'halkat polin b'chaveret akademi trool, yehu zad la'saderim cobelim l'piyim ha'gibilo uz'mam ha'zidim la'saderim ba'open ha'ulol le'monu avo la'hafchit at ha'tcharot. ha'saderim asher lehem yehu zad, nus'hu b'nisivot mahmiorot. ha'zidim la'saderim cobelim fu'alo ba'hatam la'secmatam, v'nmnu' mat'hcharot zeh ba'za ul lo'khot k'ymim le'mut b'makririm chrigim. b'nosof l'kach horushu hana'im b'siyyu' le'mtanu shochd shinian ul yidi ha'chava le'ubdat tagid ha'mespek shirot l'zivur. uod yesh latat at haduta la'pesikat b'it ha'me'at benou' le'unisha ha'raiya be'ubirot shel saderim cobelim b'nisivot domot she'ia unisha shel m'a'ser b'foul, v'kon l'zoruh b'heratut ha'rebim be'ubirot lifi' chok ha'tcharot ha'khalit v'be'ubirot ha'shoud (rao lemshil d'bari cab' ha'sopeta d' brak-araz be'uf).

1408/18 מדינת ישראל נ' ב' בן דרו (12.8.18) פסקה 46).

גם לעונש הקנס אשר אליו עתרו הצדדים מהווים קנס מקל, בהתייחס לכך שמדובר בעבירות כלכליות, אשר ככל ראיי שהרכיב הכלכלי בענישה בגין יהיה ממשמעות וહולם את העבירה.

מайдך גיסא נתתי דעתך לנטיותיו האישיות של הנאשם ולמצבו הרפואי המורכב. הנאשם בן 71, בן לניצולי שואה, פועל לאורך שנים רבות לקידום מפעל מסעوت בני הנוער לפולין לשם הנצחת זיכרון השואה וראה בכך שליחות. הוא מתמודד

עם מצב רפואי מורכב ובמשך תקופה ממושכת הוא מרותק למשתו. בשל מצבו הרפואי המורכב, ניכר כי נשיאת עונש המאסר בפועל מאחריו סורג ובריח תהא קשה יותר עבורו, לעומת אחרים הנדונים למאסרים לתקופות דומות.

נוכח מצבו הרפואי וחוסר יכולתו של הנאשם להתייצב לדיוונים בבית המשפט במשךמשך תקופה ממושכת, ניהול הליך הPROCOTOL הטעכוב באופן משמעותי, ומכאן שהודאתה הנאשם באשמה תרמה לקידום ניהול הליך המשפטי.

ネットilit האחריות על-ידי הנאשם והודאותו באשמה הם בעלי חשיבות רבה, גם שהנאשם הודה רק בשלב מאוחר יחסית של ניהול. הנאשם היה "הנחשון" מבין הנאים, הראשון שבחר להודות, ולאחריו גם הנאים 1 ו-2 הודה בכתב אישום מתוקן.

.8. **אשר על-כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. **7 וחצי חודשים מאסר בפועל.**

- ב. 12 חודשים מאסר על תנאי, לפחות שלוש שנים מיום שחררו ממאסר, עבירה לפי חוק התחרות הכלכלית.
- ג. קנס כספי בסך של 55,000 ₪ או 120 ימי מאסר תמורה. הקנס ישולם ב-20 תשלום חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 23.10.2023. אם לא ישולם תשלום כלשהו בעומדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

הנאשם יתיצב לריצוי מאסרו בבית הסוהר הדרים ביום 21.4.24 עד השעה 10:00, כשברשומו תעוזת זהות או דרכו גוזר הדין. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למילוי מוקדם, עם ענף אבחון ומילוי של שב"ס, טלפון: 074-7831078, 074-7831077

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, א' אב תשפ"ג, 19 ביולי 2023, בנסיבות הצדדים.

עמי קובו, שופט